

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Oboer/11/2018
Identifikačné číslo spisu: 7909211731
Dátum vydania rozhodnutia: 27.03.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Ivana Izakovičová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:7909211731.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávneného: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpeného advokátom JUDr. Martinom Máčajom, so sídlom Pribinova 25, Bratislava, proti povinnému: I. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. XX, Q. nad U., vedenej súdnym exekútorom: JUDr. Rudolf Krutý, so sídlom Exekútorského úradu Záhradnícka 62, Bratislava, pod sp. zn. EX/8495/2009, vedenej na Okresnom súde Trebišov, pod sp. zn. 12Er/701/2009, o vymoženie pohľadávky 948,24 €, o dovolaní povinnej a Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 30. apríla 2012, č. k. 6CoE/172/2011-125, takto

rozhodol:

- I. Návrh povinnej a Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS na prerušenie dovolacieho konania z a m i e t a.
- II. Dovolanie povinnej a Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS o d m i e t a.
- III. Oprávnenému náhradu trov dovolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Trebišov uznesením zo dňa 20.mája 2011, č. k. 12Er 701/2009-103 zamietol návrh povinnej na pripustenie Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom v Bratislave, L. Zúbka 2, IČO: 42 176 778 do konania z dôvodu, že exekučné konanie je konanie vykonávajúce, ktoré nasleduje po skončení sporového konania. Inštitút vedľajšieho účastníka je prípustný iba v sporovom konaní, v ktorom vystupujú účastníci v postavení žalobcu a žalovaného. Úprava účastníkov konania v Exekučnom poriadku je špeciálna a nepočíta s vedľajším účastníkom.
2. Na odvolanie povinnej a Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS Krajský súd v Košiciach, ako súd odvolací, napadnutým uznesením, uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil a náhradu trov odvolacieho konania účastníkom nepriznal.
3. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že podľa Exekučného poriadku účastníkmi konania sú oprávnený

a povinný; iné osoby sú účastníkmi len v tej časti konania, v ktorej im toto postavenie priznáva tento zákon. Ak súd rozhoduje o trovách exekúcie, účastníkom konania je aj poverený exekútor.

4. Ďalej uviedol, že vedľajšie účastníctvo (§ 93 O. s. p.) je inštitútom patriacim výlučne do sporového konania, v ktorom účastníci vystupujú v postavení navrhovateľa (žalobcu) a odporcu (žalovaného). Vedľajšie účastníctvo, ako inštitút len základného konania, už zo svojej podstaty (určenia), je v exekučnom konaní pojmovovo vylúčené. Z týchto dôvodov odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne podľa § 219 O. s. p. potvrdil.

5. Proti uzneseniu odvolacieho súdu podala povinná a Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS dovolanie. Dovolanie odôvodnili ustanovením § 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. a § 237 písm. f/ O. s. p., že súd svojím postupom odňal možnosť konať pred súdom. Navrhli, aby dovolací súd napadnuté uznesenie odvolacieho súdu a uznesenie súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, zároveň si uplatnili náhradu trov dovolacieho konania. Taktiež navrhli, aby dovolací súd konanie prerušil a predložil na súdny dvor prejudiciálnu otázku: „Či článok 6 ods. 1 a čl. 7 ods. 1 smernice Rady 93/13 EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách treba vykladať tak, že pojmovovo je vylúčené, aby v exekučnom konaní na podporu spotrebiteľa vystupovalo združenie na ochranu práv spotrebiteľov.“

6. Uvedený návrh na prerušenie dovolacieho konania dovolateľa odôvodnili tým, že názory, že vedľajšie účastníctvo je pojmovovo vylúčené v exekučnom konaní navyiac v prípade rozhodcovského rozsudku ako exekučného titulu sú problematické.

7. Oprávnený sa k podanému dovolaniu nevyjadril.

8. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“), ako súd dovolací [§ 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „C. s. p.“)], po zistení, že dovolanie podala včas povinná a Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, v neprospech ktorých bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.), obidvaja zastúpení advokátom v súlade s ustanovením § 429 ods. 1 C. s. p., bez nariadenia pojednávania (§ 443 C. s. p.) najskôr skúmal, či je dôvodný návrh povinnej a Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS na prerušenie dovolacieho konania a dospel k záveru, že návrh na prerušenie konania treba zamietnuť a mimoriadny opravný prostriedok povinnej a Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS treba odmietnuť, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné (§ 447 písm. c/ C. s. p.).

9. Povinná a Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS v podanom dovolaní navrhli, aby dovolací súd konanie prerušil (podľa § 109 ods. 1 písm. c/ v spojení s § 243c O. s. p.) a predložil prejudiciálnu otázku, ktorá je uvedená vyššie. V tejto súvislosti dovolací súd uvádza, že konanie pred Súdnym dvorom EÚ o predbežnej otázke má povahu osobitného nesporevého a medzitýmneho konania, v ktorom Súdny dvor EÚ má právomoc vydať rozhodnutie o výklade zakladajúcich zmlúv Európskej únie, o platnosti a výklade aktov inštitúcií, orgánov, úradov alebo agentúr Európskej únie, výklade štatútov orgánov zriadených aktom Rady Európskeho spoločenstva. Toto konanie je inštitútom pôsobiacim v záujme integrácie a zachovania jednoty európskeho práva, pretože Súdny dvor EÚ v ňom vydáva rozhodnutia o určitých čiastkových otázkach výkladu a platnosti komunitárneho práva, ktoré je potrebné pre rozhodnutie vnútroštátneho súdu vo veci samej.

10. Ustanovenie § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. ukladá povinnosť súdu prerušiť konanie len vtedy, ak dospel k záveru (rozhodol), že požiada Súdny dvor EÚ o rozhodnutie o predbežnej otázke, pretože je potrebné podať výklad komunitárneho práva, ktorý je rozhodujúci pre riešenie v danej veci. Vnútroštátny súd nie je povinný vyhovieť každému návrhu účastníka konania na prerušenie konania a postúpenie návrhu Súdnemu dvoru EÚ na vydanie rozhodnutia o predbežnej otázke. Túto povinnosť nemá ani vtedy, keď prípadne v určitej veci aplikuje ustanovenia zákona platného v Slovenskej republike, do ktorého bol prenesený obsah právnych noriem Európskej únie. Zmyslom riešenia predbežnej otázky je zabezpečiť jednotný výklad komunitárneho práva, teda nie rozhodnúť určitý spor, ktorý nemá žiadnu

komunitárnu relevanciu a je vo výlučnej kompetencii súdu členskej krajiny. Ak súd pri priebežnom posudzovaní veci nedospeje k záveru o potrebe výkladu komunitárneho práva, prejednanie a rozhodnutie veci sudcom vnútroštátneho súdu nezakladá v takom prípade ani procesné vady konania v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p.

11. Výriešenie právnych otázok nastolených dovolateľom v tomto konaní patrí do výlučnej právomoci vnútroštátneho súdu bez potreby prejudiciálneho rozhodnutia Súdneho dvora EÚ. Nie sú interpretované právne normy komunitárneho práva, ktorých výkladu sa dovolateľ domáhal. Podľa názoru dovolacieho súdu nie je otázka výkladu komunitárneho práva pre riešenie daného prípadu rozhodujúca, preto návrh na prerušenie konania zamietol.

12. V ďalšom dovolací súd bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O. s. p.) skúmal, či povinnou a Združením na ochranu občana spotrebiteľa HOOS podané dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

13. Vzhľadom k tomu, že dovolanie bolo podané na súd prvej inštancie 16.8.2012 (elektronicky 15.8.2012), t. j. za účinnosti zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „O. s. p.“), dovolací súd postupoval v zmysle ustanovenia § 470 ods. 2 C. s. p. (na základe ktorého právne účinky úkonov, ktoré nastali v konaní pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované) a prípustnosť dovolania posudzoval v zmysle § 236, § 237 a § 239 O. s. p.

14. Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (ust. § 236 ods. 1 O. s. p.).

15. Povinná a Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS napadli dovolaním uznesenie. Uznesenia súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú uvedené v ust. § 239 O. s. p.

16. Podľa § 239 ods. 1 O. s. p. je dovolanie tiež prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ak a) odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b) odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností (§ 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p.) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p.

17. Podľa § 239 ods. 2 písm. a/ O. s. p. dovolanie je prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b) ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c) ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

18. Podľa § 239 ods. 3 O. s. p., ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia, ak ide o uznesenie o príslušnosti, predbežnom opatrení, súdnych poplatkoch, oslobodení od súdnych poplatkov, prerušení alebo neprerušení konania, poriadkovej pokute, o znalcovskom, tlmočnom, o odmietnutí návrhu na zabezpečenie predmetu dôkazu vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva a o trovách konania, ako aj o tých uzneseniach vo veciach upravených Zákomom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením.

19. Napadnuté uznesenie nie je uvedené v týchto ustanoveniach, preto prípustnosť dovolania povinnej a Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS z § 239 O. s. p. nevyplýva.

20. Vzhľadom na uvedené, dovolací súd skúmal, či je daný dôvod prípustnosti dovolania podľa ust. § 237 O. s. p., podľa ktorého ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho

súdu (teda aj uzneseníu), ak v konaní došlo k závažným procesným vadám taxatívne vymenovaným v tomto ustanovení (viď písmená a/ až g/ tohto ustanovenia).

21. Povinná a Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O. s. p. netvrdili a existencia týchto väd nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť ich dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

22. Podľa dovolateľov k naplneniu vady konania podľa ustanovenia § 237 písm. f/ O. s. p. došlo tým, že súdy nepripustili vstup vedľajšieho účastníka do konania. Nepripustenie vstupu, podľa dovolateľov, sa rovná odňatiu možnosti konať pred súdom, pretože medzi práva účastníka konania patrí aj právo na podporu vedľajším účastníkom podľa § 93 ods. 2 v spojení s § 251 ods. 4 O. s. p. Táto námietka dovolateľov nie je dôvodná.

23. Ako vedľajší účastník môže sa popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania ten, kto má právny záujem na jeho výsledku, pokiaľ nejde o konanie o rozvod. Neplatnosť manželstva alebo určenie, či tu manželstvo je alebo nie je (§ 93 ods. 1 O. s. p.). Ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu (§ 93 ods. 2 O. s. p.). Do konania vstúpi buď z vlastného podnetu alebo na výzvu niektorého z účastníkov urobenú prostredníctvom súdu. O prípustnosti vedľajšieho účastníka súd rozhodne len na návrh (§ 93 ods. 3 O. s. p.). V konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Koná však iba sám za seba. Ak jeho úkony odporujú úkonom účastníka, ktorého v konaní podporuje, posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností (§ 93 ods. 4 O. s. p.). Pre konanie na dovolacom súde platia primerane ustanovenia o konaní pred súdom prvého stupňa, pokiaľ nie je ustanovené niečo iné; ustanovenia § 92 ods. 1 a 4 3 § 95 však pre konanie na dovolacom súde neplatia (§ 243c O. s. p.).

24. Vedľajšie účastníctvo je formou spoločenstva účastníkov v občianskom súdnom konaní. Vedľajší účastník je osoba odlišná od účastníka samotného, ktorá sa zúčastňuje konania z dôvodu, že chce pomôcť zvíťaziť v spore niektorému z účastníkov (sporných strán). Zmyslom vedľajšieho účastníctva je „pomoc v spore“ niektorému z účastníkov. Vedľajší účastník je motivovaný víťazstvom v spore toho účastníka, ku ktorému pristúpil. Táto motivácia je daná buď právnym záujmom vedľajšieho účastníka na takomto výsledku konania, o ktorý ide spravidla vtedy, ak rozhodnutím bude vo svojich dôsledkoch dotknuté jeho právne postavenie (práva a povinnosti vyplývajúce z hmotného práva), alebo je v zmysle ustanovenia § 93 ods. 2 O. s. p. daná predmetom jeho činnosti, ktorým je ochrana práv podľa osobitného predpisu. Vzhľadom na uvedené, účinky vzniku vedľajšieho účastníctva môžu ale nastať len v takom konaní, v ktorom sa môže naplniť jeho zmysel a účel, teda „pomoc v spore“ niektorému z účastníkov. Takýmto konaním môže byť zásadne len sporové konanie [to však napríklad neplatí pre take štádium sporového konania, v ktorom súd rozhoduje o žalobe platobným rozkazom (tzv. skrátené konanie), kedy sa táto pomoc môže najskôr prejaviť, až keď bude proti platobnému rozkazu podaný odpor].

25. V exekučnom konaní je z povahy veci vedľajšie účastníctvo vylúčené. Exekučné konanie nie je totiž konaním sporovým. Cieľom tohto konania je nútený výkon vykonateľného rozhodnutia, t. j. vynútenie plnenia priznaného týmto rozhodnutím (stanovisko č. 56, uverejnené v Zbierke stanovísk NS SR a súdov SR č. 4/2014).

26. So zreteľom na vyššie uvedené preto dovolací súd dospel k záveru, že v konaní nedošlo k odňatiu možnosti povinnej a Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS konať pred súdom v zmysle ust. § 237 písm. f/ O. s. p. a z tohto dôvodu dovolanie povinnej a Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS proti uzneseniu odvolacieho súdu podľa § 447 písm. c/ C. s. p. ako procesne neprípustné odmietol.

27. O trovách dovolacieho konania rozhodol najvyšší súd podľa § 453 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 255 C. s. p.

28. Toto rozhodnutie bolo prijaté rozhodnutím senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.